

Til: Utdannings- og forskningskomiteen

Oslo, 3. oktober 2024

En mer praktisk skole – Bedre læring, motivasjon og trivsel på 5.-10. trinn

Nasjonalforeningen for folkehelsen er en frivillig, humanitær organisasjon som jobber med folkehelse, forskning på hjerte- og karsykdommer og demens, og er en interesseorganisasjon for personer med demens og deres pårørende.

Nasjonalforeningen for folkehelsen takker for mulighet til å gi innspill til Meld. St. 34 (2023-2024) *En mer praktisk skole*.

I Hurdalsplattformen skriver regjeringen at de vil gradvis innføre et daglig sunt, enkelt skolemåltid og daglig fysisk aktivitet, med frihet for skolene til å organisere dette selv. I Meld. St. 15 (2022-2023) *Folkehelsemeldinga – Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjeller* varslet regjeringen at ambisjonene om daglig fysisk aktivitet i skolen ville komme i meldingen om femte til tiende trinn. Nasjonalforeningen for folkehelsen er glad for at regjeringen ønsker å bidra til økt fysisk aktivitet blant barn og unge, men mener forslaget i stortingsmeldingen ikke svarer ut ambisjonen om daglig fysisk aktivitet.

Daglig fysisk aktivitet i skolen

Mer fysisk aktivitet i skolen vil gi alle barn muligheter til å oppnå bedre fysisk og psykisk helse og bidra til å utjevne sosiale helseforskjeller. Mange skoler har allerede innført daglig fysisk aktivitet i skolen, og det er et godt erfaringsgrunnlag å bygge videre på. Det er godt dokumentert at den samlede tiden i ro i løpet av dagen er en selvstendig risikofaktor for dårligere helse, og at inaktivitet rammer sosialt skjevt. Ved å sørge for at alle elever får være fysisk aktive på skolen kan skolen utnytte den læringsfremmende effekten fysisk aktivitet kan ha. Vi er glade for at stortingsmeldingen peker på at økt fysisk aktivitet i skolen ikke handler om en ekstra kroppsøvingstime, men at fysisk aktivitet kan brukes som metode for læring.

Regjeringen skriver at de vil at fysisk aktivitet skal inngå som et eget prosjekt i det nasjonale programmet som skal dreie seg om å stimulere til en mer fysisk skolehverdag, både i og på tvers av fag, i aktive pauser i timen, i friminutt og i forbindelse med skolevei. Dette er Nasjonalforeningen for folkehelsen svært positive til, og vi er også positive til de økonomiske ordningene for at skolene kan tilrettelegges bedre, men vi er bekymret for at dette ikke forplikter til innføring av daglig fysisk aktivitet slik ambisjonen er. Vi mener det er viktig at daglig fysisk aktivitet skal komme alle elever til gode, uavhengig av hvilken skole man går på.

Vi mener også det er viktig å presisere at stortingsmeldingen gjelder for 5.-10. trinn, og inkluderer dermed ikke de minste barna. Ambisjonen om å innføre daglig fysisk aktivitet i skolen er ikke svart ut.

Skolemåltid

I stortingsmeldingen skriver regjeringen at de har en ambisjon om å gradvis innføre et sunt, enkelt skolemåltid, med frihet til skolene å organisere dette selv. Videre viser meldingen til flere positive effekter av skolemåltid og rapporter som er gjennomført, men stortingsmeldingen inneholder ingen tiltak for å innføre skolemåltid, eller varsler om når og hvordan en slik innføring vil foregå. Nasjonalforeningen for folkehelsen mener at alle barn i grunnskolen skal få tilgang til et sunt og næringsrikt måltid i løpet av skolehverdagen. Det må være nasjonale føringer for tilbudet, som at tilbudet skal baseres på kostrådene, men med rom for lokale løsninger. Innført på rett måte vil en ordning med skolemåltid bidra til å utjevne sosiale helseforskjeller fordi det sikrer at alle barn får minst et sunt måltid om dagen. I dag er det store variasjoner mellom kommuner og mellom skoler når det gjelder om elevene tilbys mat på skolen eller ikke. Det må settes av midler slik at innføringen kan starte snarlig.